

PREDNOST JESENSKE SADNJE VOĆAKA

Berba je u tijeku no savjesni voćari, bilo da su amateri ili profesionalci, već sada razmišljaju kada saditi novi nasad - u jesen ili proljeće.

Priprema tla je važan čimbenik za budućnost voćnjaka, no za one voćare koji nisu još pripremili zemljište, postoji mogućnost da to još naprave u optimalno vrijeme prije sadnje.

Voćari amateri uglavnom sade u jame. Jame treba iskopati prije sadnje, dimenzije jama moraju biti 100x100cm, dubine 60cm.

Voćari profesionalci obavezno trebaju duboko obraditi površinu. Dubina ovisi o voćnoj kulturi i tipu tla, a kreće se od 45 cm - 70 cm.

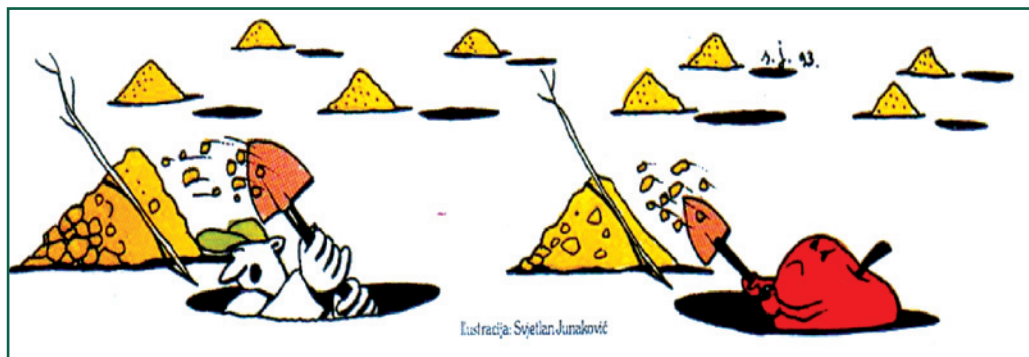
Pravodobna priprema tla i sadnja voćki u jesen imaju veliku prednost te jamče odličan primitak voćki i raniji dolazak u rodnost.

Voćka brzo obnavlja korijenov sustav i manji je gubitak rezervnih hraniva. Poznato je da korijen u jesen ima intenzivan rast i obnovu oštećenog korijena prilikom vađenja sadnica što znači da voćka koja je posađena u jesen u proljeće ranije kreće, nije doživjela "šok" ako je sadimo u proljeće .

U jesen posađena sadnica ima veći porast što će biti odlučujuće i pozitivno će se odraziti na brže dolaženje voćke u rodnost.

Jesensku sadnju treba obaviti odmah poslije opadanja lišća, odnosno nakon što se sadnice izvade iz rasadnika, klasiraju, deklariraju, odnosno etiketiraju i stave u promet.

Prema našim dugogodišnjim iskustvima to je odlično početkom studenog, što ne znači da ne možemo saditi i kasnije ako vremenske prilike dopuste. Kasnojesenska sadnja, pa

¹ mr. sc. dipl.ing. Frane Ivković – Voćarski centar Ivković,Zagreb

čak i zimska, ako tlo nije smrzlo, bolje su od proljetne sadnje.

No i rana proljetna sadnja je povoljnija nego kasna u proljeće. Kasna proljetna sadnja je moguća samo ako su se sadnice čvale u hladnjači i ako postoji mogućnost zalijevanja.

Sadnja u ranu jesen omogućava sadnici dobro učvršćenje u tlu, odnosno dobar kontakt s tlom, te obnovu korijenovog sustava.

U ranu jesen tlo je uglavnom još toplo, vlažno, a to su uvjeti za rast korijenja koje obrasta tanjim vlasastim korijenjem. Oštećeni deblji dijelovi korijenja stvaraju kaluse, tako da i ti dijelovi mogu rasti u nove korjenčiče koji nastavljaju rast. Tijekom jeseni i zime tlo se slegne od kiša i snijega te nastaje odličan kontakt između tla i korijenja koje se obnavljalo i nastavilo rast još u jesen.

U takvim uvjetima mlada voćka ima odlične preduvjete prezimljavanja pa se u proljeće prije kretanja vegetacije nastavlja intenzivan rast korijena. Tako dobro razvijen korijen, kad krene vegetacija, lagano osigurava i transportira vodu i hranu u sve dijelove voćke.

Naveli smo prednosti ranojesenske sadnje, no to ne znači da voćke ne možemo saditi u proljeće. U priobalju naše zemlje od Istre do Konavala, može se saditi cijela jesen, pa čak i u zimi, ako su zime blage.

Na kraju moramo zaključiti da što ranija jesenska sadnja ima svoje prednosti, a kasna proljetna sadnja izaziva niz nepovoljnih čimbenika.

Korijen se ne pripremi, nije se razvio i u proljeće kad krene vegetacija, nije sposoban nadzemni dio voćke opskrbiti vodom i hranjivim tvarima jer korijen tek počinje obnovom i rastom. Nadzemni dio voćke tada trpi i upravo zbog toga dolazi do zastoja u rastu, pa čak i do lošeg primitka, što se kasnije odražava na dolaženje nasada u rodnost, a konačno i na rentabilnost nasada.

Kada su se voćari odlučili za sadnju, bili oni amateri ili profesionalci, osim roka sadnje ostaje još čitav niz stručnih pitanja, a odgovor treba potražiti od stručnjaka voćara. Pitanja se odnose na mjesto sadnje pojedinih voćnih vrsta i sorti, pripremu tla, tehniku sadnje, uzdržavanje plodnosti tla, ishranu i gnojenje voćaka, berbu, čuvanje i zaštitu. Na ta i mnoga druga pitanja iz voćarstva odgovor možete dobiti od autora ovog kratkog stručnog članka.

